

MARTÍ DOMÍNGUEZ

Simfonia en blanc

LLOSA

Mentre caminava per la neu pensava en aquells paisatges inquietants de James Whistler. La neu, per a la gent del mediterrani, és quelcom indeterminat, quelcom que entra dins de les boires d'allò inconcret, vague, inassequible. Al capdavant, jo mai no he vist nevar, nevar de debò, vull dir. A l'igual que el vell pastor, arrapat a la terra, mai no ha vist la mar, la mar en la seua plenitud, la mar enarborada i salvatge, pescadora o marinera, jo mai no he conegut la neu. Per això, caminava per aquell paisatge pintat de blanc, i estovava amb estranyesa els peus en aquell element natural, amb tota l'admiració del novençà. Sobta el silenci blanc com sobta l'extensió tan blanca i impol·luta, tan sols trencada per algun rodal entre roques on la neu no ha quallat, i on encara roman una floreta groga, que no tenim temps a distingir, i que es perd entre els nostres passos com una pinzellada genial. Un silenci estrany, els boscos es mantenen en la penombra, i evoquen aquells versos de Mallarmé "*Sur les bois oubliés, quand passe l'hiver sombre*", que ni les mallerengues petites dels pins rojos, habitualment tan garoleres, volen animar. Tot és àton, tot és innominable.

Unes poques hores més tard caminava per un camp d'ametllers envaït de citrò. Els ametllers, desmoblats, exhibien les seues branques i branquillons rogencs, que contrastaven amb el cel baix i embotornat. El citrò—aquella crucífera també coneguda per ravenissa—s'havia estès per tot el camp, com un mantell. És el que els botànics coneixen com una planta arvensa, que ocupa de seguida els camps que s'han deixat de llaurar, i, en aquell moment, els citrons havien iniciat la floració. Tot el bancal era ocupat per un mantell blanc de flors, i jo hi caminava, estovant les botes en aquella catifa, blanca com la neu, però que cruïxa d'una manera diferent i que alliberava un dolç perfum. Al lluny les muntanyes nevades es diria que semblaven florides de citrò.

De sobte, va alçar el vol una papallona blanqueta, el que els entomòlegs coneixen amb el nom de *Pieris rapae*. Les erugues d'aquest pièrid s'alimenten de crucíferes, però aquella papallona semblava haver estat sorpresa per l'arribada del mal temps. Va volar amb dificultats, deixant-se endur pel vent fred. Whistler, en *Harmonia de gris i verd*, esbossa una d'aquestes papallones en un dels seus retrats més reeixits. I mentre la papallona s'allunyava a poc a poc, vaig pensar que nevar—nevar de debò, vull dir—ha de ser quelcom així, com si milers de *Pieris rapae* es deixaren endur pel vent del nord.